

## แนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษPM2.5

รศ.ดร. จ่านอง สรพิพัฒน์

### ประเด็นที่น่าสนใจ

1. ฝุ่นPM2.5 คืออะไร
2. ฝุ่นPM2.5 มาจากไหน?



3. ทำไมฝุ่นPM2.5 จึงมักเกิดขึ้นเฉพาะในหน้าหนาว?
4. จะแก้ปัญหามลพิษPM2.5ได้อย่างไร?

## ข้อเสนอแนะเชิงมาตรการแก้ไขมลพิษจากPM2.5

หลักการพื้นฐานการแก้ไขมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ในเขตเมือง ประกอบด้วย 3 วิธีการดังนี้

หนึ่ง ลดความเข้มข้นสารมลพิษจากไอเสียรถยนต์แต่ละคันให้ต่ำลง

สอง ลดการติดขัดของจราจรในเขตเมืองลงให้เหลือน้อยที่สุด

สาม ลดปริมาณรถยนต์บนท้องถนนให้มีจำนวนน้อยลง

### มาตรการระยะสั้น

ก. การตรวจและปรับปรุงสภาพรถยนต์ให้ได้มาตรฐานตามกำหนด เช่น

-ใช้มาตรการเชิงรุกมุ่งเป้าไปยังต้นตอของปัญหาโดยตรง

ส่งหน่วยตรวจสอบและขอความร่วมมือไปยังสถานที่ประกอบหรือจตุรวมรถยนต์โดยสารและรถบรรทุกจำนวนมากโดยตรง เช่น อู่รถเมล์ขสมก. ท่าเรือ สถานีขนส่งเดินรถ สถานีขนส่งสินค้า ตลาดไท บริษัทผู้ประกอบการที่มีรถบรรทุกจำนวนมาก เช่น บริษัทค้าปลีกขนาดใหญ่ บริษัทบริการขนส่งพัสดุภัณฑ์ฯ

-จัดตั้งหน่วยอาสาช่างยนต์ เพื่อให้บริการตรวจสอบและช่วยปรับแต่งเครื่องยนต์ให้ได้มาตรฐาน ตามสถานที่ประกอบหรือจตุรวมรถยนต์โดยสารและรถบรรทุกจำนวนมากดังกล่าวข้างต้น

-ขอความร่วมมือจากบริษัทผู้ประกอบการเอกชนตามข้างต้นที่มีรถบรรทุกจำนวนมากดังกล่าวข้างต้น ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และงดวิ่งรถที่ปล่อยควันดำ

ข. การแก้ไขปัญหารถติดขัดอันเนื่องมาจากการก่อสร้างรถไฟฟ้า **จะต้องมีการคืนพื้นที่ผิวจราจรร่วมด้วยเพื่อการติดขัดของจราจรเป็นกลไกสำคัญ**

การหยุดงานก่อสร้างรถไฟฟ้า เพื่อทำความสะอาดอย่างเดียวไม่เพียงพอ **จะต้องมีมาตรการคืนพื้นที่ผิวจราจรให้กับรถยนต์ด้วย** เพื่อลดรถติดโดยเฉพาะในช่วงโมงเร่งด่วน ซึ่งสามารถทำได้ตั้งแต่มาตรการเบาไปหาหนัก เช่น การคืนพื้นที่ในเวลากลางวัน ทำงานเฉพาะกลางคืนเช่นในอดีต หรือแม้แต่หยุดงานก่อสร้างเพื่อคืนพื้นที่ผิวจราจรเป็นเวลาสองเดือนในช่วงหน้าหนาวนี้เป็นต้น

ค. กำหนดสัดส่วนน้ำมันไบโอดีเซลให้สูงขึ้นสำหรับเชื้อเพลิงที่จำหน่ายในพื้นที่กทม.เป็นกรณีพิเศษเป็นการชั่วคราวในระยะสองเดือนนี้

ง. ควรเตรียมการแผนรับมือสภาพอากาศวิกฤตในอนาคตอันใกล้ โดยลดจำนวนรถยนต์บนท้องถนน เช่นกำหนดให้รถวิ่งในวันคู่ การปิดโรงเรียนทุกชั้นเรียนในเขตกทม. ฯลฯ

### **มาตรการระยะปานกลาง**

- เร่งรัดการบังคับใช้มาตรฐานของเครื่องยนต์และเชื้อเพลิงจากมาตรฐานยูโร4 ไปเป็นยูโร5 ให้เร็วกว่าเดิม

- การปรับเปลี่ยนการใช้เชื้อเพลิงของปัจจุบันB7ไปเป็นB20ให้เร็วขึ้น

- ส่งเสริมให้มีการใช้รถยนต์ประสิทธิภาพสูง เช่น รถยนต์ไฟฟ้าให้มีสัดส่วนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

- พิจารณาความเป็นไปได้ของการสิ้นสุดการใช้รถยนต์เก่าที่มีอายุเกิน 10 หรือ 15 ปีขึ้นไป (แต่ต้องมีการศึกษาผลกระทบเชิงนโยบายถึงข้อดีข้อเสียให้ดีเสียก่อน)

### **มาตรการระยะยาว**

- ใช้นโยบายการจราจรอย่างยั่งยืน(Sustainable Transport)ให้ความสำคัญกับรูปแบบการขนส่งสาธารณะ(รถไฟฟ้าและรถเมล)ร่วมกับการไม่ใช้เครื่องยนต์ในการเดินทาง(เช่นการเดิน และขี่จักรยาน) พัฒนาผังเมืองใหม่เพื่อลดการเดินทางเพิ่มพื้นที่สีเขียว ฯลฯ